

PRZEDWOJENNY KSIĘGOZBIÓR PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ IM. F. CHÓPINA W OLSZTYNIE

Leporello, Kl. in H-dur, Tag und Nacht
Liedersangbuch

von
L. Schumann und Franz Wagner

Ausgabe 2

(Lehranleitern (Lehrern, Gymnasien usw.)
sowie in den „Richtlinien für den Musik-
unterricht 1925“ bearbeitet unter Mitwirkung von
Hans Fricke)

PUBLICUM
HEFT II
KLEINE
SINFONIE
SCHULE

autor Anna Bujko
Stypendysta Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ROK 1945

Źródło: Nasz muzyczny życiorys, Olsztyn 2015

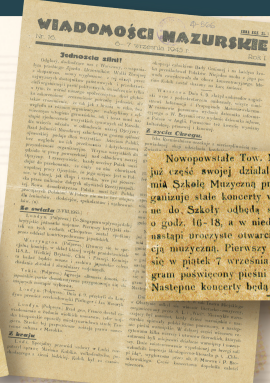
- 10 maja** przyjazd Mirosława Dąbrowskiego do Olsztyna
- 3 sierpnia** utworzenie Towarzystwa Muzycznego w Olsztynie
- 1-3 września** egzaminy do Szkoły Muzycznej
- 4 września** inauguracja roku szkolnego w Szkole Muzycznej
- 9 września** pierwszy koncert w Teatrze im. S. Jaracza
- 28 września** utworzenie Biura Koncertowego w Olsztynie
- październik** organizacja muzycznych piątków (koncerty wykonawców spoza Olsztyna)
- 30 grudnia** pierwszy koncert z udziałem uczniów Szkoły Muzycznej (wieczór kołęd)

Pierwsza szkoła muzyczna na Warmii i Mazurach

W 1945 r. z inicjatywy Mirosława Dąbrowskiego powstało w Olsztynie Towarzystwo Muzyczne. To właśnie ono powołało do życia pierwszą w regionie szkołę muzyczną. We wrześniu rozpoczęła działalność Zawodowa Szkoła Niższa dla dzieci oraz Szkoła Umuzykalniająca dla dorosłych. Placówka szybko otrzymała patrona i przyjęła nazwę Szkoła Muzyczna im. Fryderyka Chopina. Uroczysta inauguracja roku szkolnego odbyła się 4 września 1945 r. Kilka dni wcześniej przeprowadzono egzaminy wstępne - już w pierwszym roku nauki przyjęto do Szkoły aż 100 uczniów. Oprócz Mirosława Dąbrowskiego, w organizację życia muzycznego w Olsztynie zaangażowały się także Izabella Garglinowicz i Jadwiga Sukiennicka.

Miłośników muzyki ucieszy niewątpliwie wiadomość o otwarciu sezonu koncertowego. Staraniem Towarzystwa Muzycznego w Olsztynie w sali Teatru Miejskiego w każdy piątek urządzany będzie koncert poświęcony muzyce poważnej. Otwarcie sezonu koncertowego nastąpi w dniu 7 września o godz. 19-ej. Program koncertu obejmuje pieśń Montuski, Zielonki, Niekłowski, Karłowicz, Niewiadomski, w wykonaniu Karłowicz, Lewickiej i Leżego. Serenada Adamewskiego oraz utwory fortepianowe Chopina w wykonaniu Mirosława Dąbrowskiego. Inicjatywę Olsztyńskiego Towarzystwa Muzycznego w kierunku ożywienia życia kulturalnego naszego miasta możemy przejąć z radością. Zapowiadane koncerty wypełnia mieszanką Olsztyna powinną być, jak było dotąd brać, dobrą, prawdziwą muzyką, to też należy się spodziewać, że sala Teatru Miejskiego wypełniona będzie po brzegi. [g]

O początkach życia muzycznego w Olsztynie. WM, 1-2-09.1945 r., nr 14

Nowopowstałe Tow. Muz. w Olsztynie rozpoczyna już pracę swojej działalności, a mianowicie uruchamia Szkołę Muzyczną przy ul. Mysławskiej 10 i organizuje stale koncerty w Teatrze. Egzaminy wstępne do Szkoły odbędą się w dniach 3-5 września o godz. 16-18, a w niedzielę 9 września o godz. 11 nastąpi uroczyste otwarcie Szkoły, połączone z audycją muzyczną. Pierwszy koncert Tow. Muz. odbędzie się w piątek 7 września o godz. 19 w Teatrze (program poświęcony pieśni polskiej oraz utw. Chopina). Następne koncerty będą się odbywać w każdy piątek.

Utworzenie Towarzystwa Muzycznego w Olsztynie. WM, 6-7, 09.1945 r., nr 16

Organizatorzy życia muzycznego w powojennym Olsztynie

Mirosław Dąbrowski. Źródło: Nasz muzyczny życiorys, Olsztyn 2015

Izabella Garglinowicz. Zbiory PSM

Jadwiga Sukiennicka. Źródło: Leksykon polskich muzyków pedagogów, Kraków 2008

Mirosław Dąbrowski (1910–2001)

Polski pianista. W 1930 r. ukończył Państwowe Konserwatorium Muzyczne w Poznaniu. W l. 1930–1935 studiował w Wyższej Szkole Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie. W czasie wojny pobierał lekcje gry na fortepianie u Henryka Sztopmki. Od 1937 r. nauczyciel gry na fortepianie w Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie. W 1945 r. przyjechał do Olsztyna. Z jego inicjatywy powstała pierwsza szkoła muzyczna na Warmii i Mazurach, której przez trzy lata był dyrektorem. Po wyjeździe z Olsztyna w 1948 r. objął stanowisko dyrektora Departamentu Szkolnictwa Artystycznego w Ministerstwie Kultury i Sztuki. Od 1953 r. został wykładowcą i nauczycielem gry na fortepianie w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie. W l. 1954–1957 pełnił także funkcję prorektora.

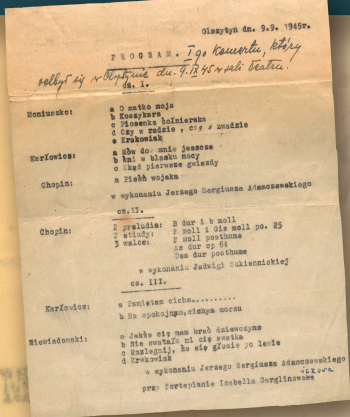
Izabella Garglinowicz (1903–1986)

Polska pianistka. W 1932 r. ukończyła Państwowe Konserwatorium w Poznaniu. W l. 1927–1936 uczyła gry na fortepianie, rytmiki oraz teorii muzyki w Miejskim Konserwatorium Muzycznym w Bydgoszczy. W czasie wojny przebywała w okupowanej Warszawie, gdzie zorganizowała tajne nauczanie. W 1945 r. przyjechała do Olsztyna, gdzie wraz z M. Dąbrowskim organizowała życie muzyczne. W l. 1949–1973 pełniła funkcję dyrektora Szkoły Muzycznej niższego i średniego stopnia w Olsztynie. Poza działalnością pedagogiczną w 1945 r. zorganizowała w Olsztynie Związek Zawodowy Muzyków, była także przewodniczącą Stowarzyszenia Miłośników Muzyki. Z jej inicjatywy w 1964 r. wybudowano nową siedzibę szkoły oraz internat.

Jadwiga Sukiennicka (1906–2007)

Polska pianistka. W 1932 r. ukończyła Państwowe Konserwatorium Muzyczne w Warszawie. Była uczennicą Aleksandra Michałowskiego i Józefa Turczyńskiego. W l. 1934–1939 nauczala w Instytucie Gry Fortepianowej. Podczas okupacji prowadziła w Warszawie tajne nauczanie. Występowała także jako solistka na organizowanych koncertach muzyki polskiej. W 1945 r. przyjechała do Olsztyna, gdzie wraz z Mirosławem Dąbrowskim organizowała życie muzyczne. W 1955 r. rozpoczęła pracę w Państwowej Szkole Muzycznej w Warszawie.

PIERWSZE KONCERTY

Program pierwszego koncertu Towarzystwa Muzycznego w Teatrze im. Stefana Jaracza (9 IX 1945). Kronika PSM 1945-1960, t. 1. Zbiory PSM

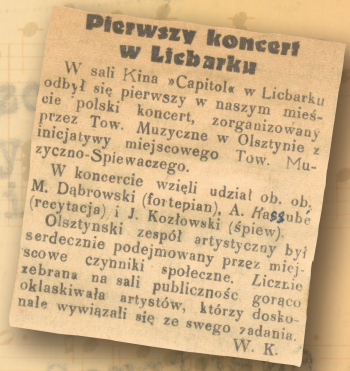
Olsztyn. Teatr im. S. Jaracza. Rok 1946. Fot. Jan Buthak. Zbiory MUFO

Pierwszy koncert w Olsztynie

9 września 1945 r. Towarzystwo Muzyczne w Olsztynie zainaugurowało pierwszy sezon koncertem muzyki polskiej, który odbył się w olsztyńskim teatrze. Wzięli w nim udział Izabella Garginowicz, Jadwiga Sukiennicka oraz Jerzy Sergiusz Adamczewski.

„Koncert zaczął się w niebywałym tłoku. Wojskowi i cywile, młodzi, starsi, pionierzy z różnych stron kraju, stosunkowo mało kobiet, ale hałaśliwie i piskliwie. Niestety, z przerażeniem słyszałem jakieś pijackie głosy. Pianistka [Jadwiga Sukiennicka] grała poloneza Chopina, potem *Balladę g-moll*, ale zrobił się taki harmider na sali, że subtelne fragmenty ballady zginęły zupełnie. Znowu dał się słyszeć pijacki głos. Raptem stało się coś przedziwnego. Pianistka grzmotnęła w klawiszach z całej siły obiema pulchnymi rękami, wstała od fortepianu i krzyknęła do publiczności: »Proszę o ciszę przez szacunek nie dla mnie, a dla Chopina! [...] Publiczność uciszyła się zupełnie, nawet pijacy. Może zdremnęli się przy następnym nokturnie [...] Zdawałem sobie sprawę, że koncert zrobił złe wrażenie. Program był za poważny, zbyt kameralny, nie dopasowany do dużej sali i masowego charakteru audytorium. Fiasko. Na drugi raz nikt tu nie przyjdzie».

M. Dąbrowski, *Olsztyńskie wspomnienia muzyczne z lat 1945-1948*, Olsztyn 1980

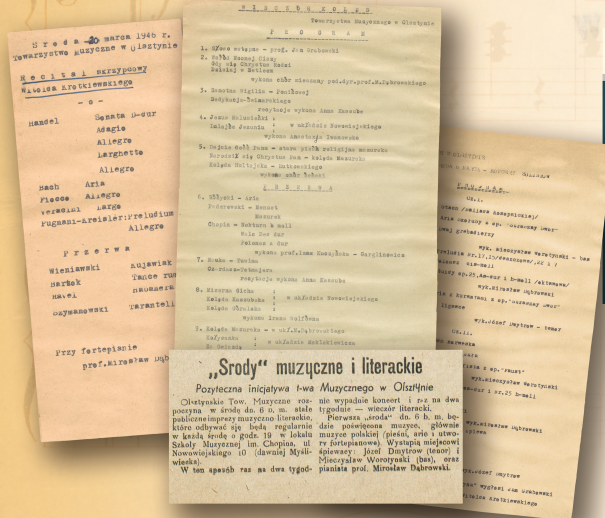

Program pierwszego koncertu w Lidzbarku Warmińskim (I 1946). Kronika PSM 1945-1960, t. 1. Zbiory PSM

Pierwszy koncert w Lidzbarku Warmińskim

„...nagle za ostatnim wzgórzem wyłonił się Lidzbark Warmiński. Z daleka widać było zamek oraz wiele kapryśnie rozrzuconych domków [...] Grono gospodarzy po raz pierwszy po wyzwoleniu oczekiwało polskich artystów [...] zaprowadził nas do sali z rozstawionym długim stołem, na którym przygotowane mnóstwo kolorowo wyglądających kanapek, ciasteczek, a także wysmukłych butelek i kieliszków. Miało to być śniadanie na rozgrzewkę. Chętnie coś przekąśliśmy, ale jak wszyscy artyści przed występem pragnęliśmy zobaczyć salę, estradę, instrumenty. W dawnych czasach artyści specjalnie nawet pili dla ciekawości tremy [...] Sala kina wyglądała dość ładnie. Estrada ustrojona kwiatami, z tyłu kotara zasłaniała ekran. Z przerażeniem stwierdziłem, że nie ma pianina...»

M. Dąbrowski, *Olsztyńskie wspomnienia muzyczne z lat 1945-1948*, Olsztyn 1980

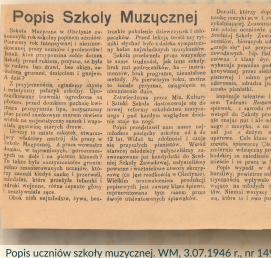
Program środy muzycznej (20 III 1946), Kronika 1945-1960, t. 1. Zbiory PSM Program wieczoru kołęd (XII 1945), Kronika 1945-1960, t. 1. Zbiory PSM

Program środy muzycznej (6 III 1946), Kronika PSM 1945-1960, t. 1. Zbiory PSM Środy muzyczne i literackie, WM, 2 III 1946 r., nr 51

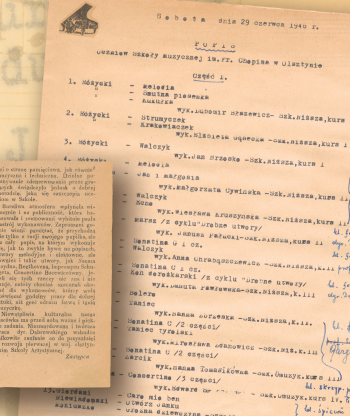
Środy muzyczne i wieczór kołęd

We wrześniu 1945 roku w Olsztynie powstało Biuro Koncertowe, które zapoczątkowało działalność koncertową w mieście. W każdy piątek w sali Klubu Towarzystwa przy ówczesnej ul. Pionierów (obecnie ul. Zarskiej) organizowano występy, na które zapraszano artystów spoza Olsztyna. Z czasem piątkowe koncerty przekształcono w tzw. środy muzyczne.

W grudniu 1945 roku odbył się także pierwszy wieczór kołęd, przygotowany przez uczniów Szkoły Muzycznej. Wystąpili m.in. Izabella Garginowicz i Hanna Kossube. Obok tradycyjnych kołęd wykonano również pieśni mazurskie.

Popis uczniów szkoły muzycznej, WM, 3.07.1946 r., nr 149. Program pierwszego koncertu uczniów Szkoły Muzycznej (29 VI 1946), Kronika 1945-1960, t. 1. Zbiory PSM

Pierwszy występ uczniów Szkoły Muzycznej

Życie muzyczne w powojennym Olsztynie tworzyły nie tylko koncerty organizowane przez Biuro Koncertowe i Towarzystwo Muzyczne, lecz także występy młodych artystów. Ważnym wydarzeniem był pierwszy koncert uczniowski, zorganizowany w czerwcu 1946 roku na zakończenie pierwszego roku działalności Szkoły Muzycznej.

SIEDZIBA SZKOŁY

Siedziba Szkoły Muzycznej. For. I. Garglinowicz. Zbiory PSM

Plan Olsztyna z 1946 r. Zbiory BUWM

Olsztyn. Dom przy ul. Artyleryjskiej 3. Zbiory PSM

ul. Nowowiejskiego 10

Na siedzibę szkoły nieprzypadkowo przeznaczono budynek przy obecnej ulicy Nowowiejskiego 10 (przedwojenna Jägerstrasse, tuż po wojnie ul. Myśliwiecka). Przed wojną mieściło się w nim schronisko młodzieżowe (Jugendherberge), a od 1941 r. Szkoła Muzyczna (Städtische Musikschule). Budynek wymagał remontu i zabezpieczenia. Pomimo, że przejęto siedzibę przedwojennej placówki muzycznej o tym samym profilu działalności, wyposażenie szkoły było początkowo bardzo skromne. W 1945 r. szkoła posiadała tylko dwa fortepiany, pięć pianin oraz jedną fisharmonię.

ul. Artyleryjska 3

Lokal przy ulicy Nowowiejskiego 10 nie był na tyle duży, aby pomieścić 100 uczniów, dlatego lekcje odbywały się również w gabinecie dyrektora oraz w budynku przeznaczonym na mieszkania dla pedagogów przy ulicy Pionierów (późniejszej Artyleryjskiej, obecnie Żarskiej). Był to budynek, w którym przed wojną mieścił się dom parafialny kościoła ewangelickiego (Evangelisches Gemeindehaus).

Izabella Garglinowicz na tle siedziby Szkoły Muzycznej. Zbiory PSM

„Mam już domek na szkołę muzyczną, otoczony ładnym placem, w dobrym punkcie, w pobliżu śródmieścia, a nie na hałaśliwej ulicy. Niestety piwnice malowniczego tego domku zalane są wodą. Wypompować nie ma czym, trzeba całymi godzinami i dniami wynosić wodę kubłami. Z początku nikogo nie było do pomocy, musiałem to robić sam. Powoli doprowadziło się do osuszenia domku i usunięcia nieprawdopodobnego gnojowiska końsko-ludzkiego wewnątrz. Okna zostały oszlusowane, drzwi zamknięte i wkrótce pierwszy fortepian sprowadzony. Okazało się, że trudności są jeszcze poważniejsze. Po paru dniach nie było ani szyb, ani fortepianu, ani dozorczy...”

Wspomnienia Mirosława Dąbrowskiego z początków życia muzycznego w Olsztynie. Zbiory IPWK

Mirosław Dąbrowski przed wejściem do Szkoły Muzycznej. Zbiory PSM

Olsztyn. Wnętrze siedziby Szkoły Muzycznej przy ulicy Nowowiejskiego 10. Zbiory PSM

Uczniowie i nauczyciele Szkoły Muzycznej. Na dole od lewej: Mieczysław Kulewski, Izabella Garglinowicz oraz Mirosław Dąbrowski. Rok 1948. Zbiory PSM

BIBLIOTEKA SZKOŁY MUZYCZNEJ

Nuty i książki o tematyce muzycznej. Zbiory PSM

Biblioteka szkolna

Zapleczem dla kształcenia muzyków była biblioteka, w której gromadzono zbiory muzyczne. Zanim powstało Towarzystwo Muzyczne i Szkoła Muzyczna, przedwojenne muzyka, gromadził Jan Grabowski, naczelnik Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Pełnomocnika Rządu. Pierwsza wzmianka o tworzeniu biblioteki muzycznej pojawiła się już w sprawozdaniu z działalności Wydziału tuż po przyjeździe Mirosława Dąbrowskiego (w maju 1945 r.). W lipcu 1945 r. Jan Grabowski przekazał księgozbiór utworzonemu Towarzystwu Muzycznemu, które wydzieliło w Szkole bibliotekę. Pod koniec 1946 r. jej zbiory liczyły ponad 1000 woluminów i według J. Grabowskiego biblioteka była jedną z najbogatszych w Polsce. Po upaństwowieniu szkoły w 1950 r. zbiory przejęła Państwowa Średnia Szkoła Muzyczna.

Inwentarz książek Biblioteki PSM. Zbiory PSM

Książki

Zachowały się dwa inwentarze najstarszych zbiorów PSM w Olsztynie. Do 1950 r. w inwentarzu książkowym zarejestrowane były 552 woluminy, z czego 457 stanowiły wydawnictwa przedwojenne. Większość książek i nut wydana była w języku niemieckim.

Nuty

W 1950 r. kolekcja nut liczyła 3030 pozycji:

- nuty na fortepian – 1225 pozycji
- nuty na wiolonczelę – 58 pozycji
- nuty na skrzypce – 605 pozycji
- nuty na orkiestrę salonową – 76 pozycji
- nuty na organy – 61 pozycji
- nuty na altówkę – 14 pozycji
- nuty na różne instrumenty dęte – 160 pozycji
- nuty na partytury – 263 pozycji
- nuty do śpiewu – 568 pozycji

Spośród 3582 (457 woluminy i 3030 nut) zgromadzonych do 1950 r., zachowało się do dziś jedynie 1315 jednostek inwentarzowych (1106 woluminów z nutami i 209 książek).

Inwentarz nut Biblioteki PSM. Zbiory PSM

REGIONALNA PROWENIENCJA

Pharus Plan Allenstein [1940]. Zbiory KPBC

Olsztyn. Jugendherberge. Źródło: Ekspertyza historyczno-konserwatorska budynku położonego przy ul. Nowowiejskiego 10 w Olsztynie. Zbiory WUOZ

Miejska Szkoła Muzyczna w Olsztynie (Städtische Musikschule Allenstein)

Jedną z największych przedwojennych kolekcji muzykaliów są zbiory ze znakiem własnościowym Städtische Musikschule Allenstein. Pieczęć przedwojennej Szkoły Muzycznej znajduje się w 96 woluminach (w 91 nutach oraz w czterech książkach).

W budynku, który w 1945 r. stał się siedzibą muzycznej placówki przy ulicy Nowowiejskiego 10, przed wojną mieściła się Szkoła Muzyczna. Założył ją w 1941 r. nadburmistrz Olsztyna Fritz Schiedat. Dyrektorem szkoły był Arnold Klesse, który pełnił również funkcję muzycznego dyrektora Olsztyna (Musikdirektor).

Nie wiadomo, jaki zbiór muzykaliów znajdował się w Städtische Musikschule przed zakończeniem wojny. Mirosław Dąbrowski wspomina, że w budynku przy ul. Nowowiejskiego – poza instrumentami – zachowały się zbiory muzyczne, w tym m.in. kolekcja nut, które *walaty się* po dawnych klasach, a *czarna od brudu* Jadwiga Sukiennicka, porządkowała książki i nuty w bibliotece.

Städt. Musikschule
Allenstein, Jägerstraße 10
Fernspr. 30 20

Städtische Musikschule

REGIONALNA PROWENIENCJA

Miejska Biblioteka Muzyczna w Olsztynie (Städtische Musikbücherei Allenstein)

Städtische Musikbücherei Allenstein

Prawie połowa zachowanych woluminów posiada znaki własnościowe Städtische Musikbücherei Allenstein, jedynej muzycznej ksiąźnicy w przedwojennym Olsztynie. Spośród 1315 woluminów książek i nut, pieczętki Miejskiej Biblioteki Muzycznej znajdują się w 641 woluminach, co stanowi prawie 49%.

Biblioteka powstała dopiero wiosną 1944 r. Pierwotnie miała ona działać w budynku Starego Ratusza, w którym wyodrębniono na zbiory muzyczne trzy pomieszczenia. Ostatecznie została umieszczona w innym lokalu, którego lokalizacji niestety nie udało się ustalić. Jeżeli chodzi o zbiory, to fundamentem biblioteki było około 1500 nut oraz 500 książek z dziedziny muzyki.

Biblioteka Miejska w Olsztynie (Stadtbücherei Allenstein)

Stadtbücherei Allenstein

Olsztyn, Stadtbücherei. Rok 1940. Zbiory MWIM

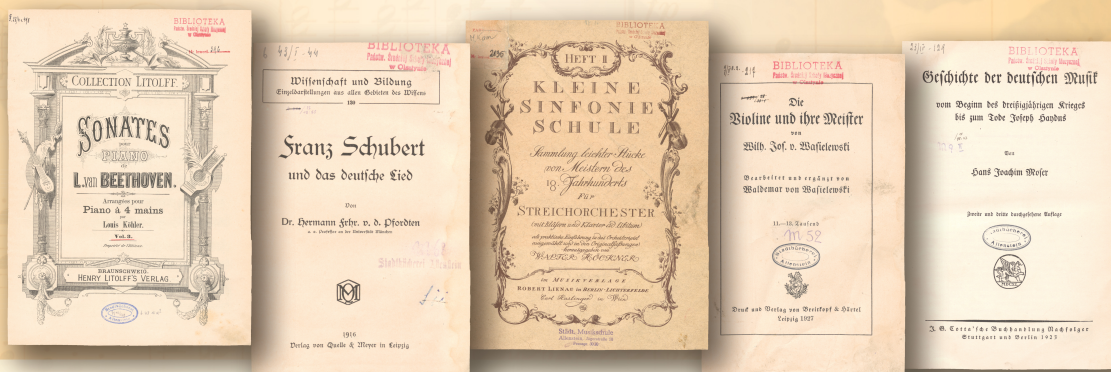
Stadtbücherei Allenstein

Stadtbücherei Allenstein

W 1921 r. miasto otrzymało księgozbiór liczący około 2500 woluminów, który został umieszczony w Starym Ratuszu. Dało to asumpt do utworzenia w Olsztynie miejskiej ksiąźnicy, 14 października 1921 r. Rada Miasta przyjęła uchwałę o utworzeniu biblioteki publicznej (Stadt- und Volksbücherei). Formalnie instytucja zaczęła funkcjonować od lutego 1923 r. Działalność Stadt- und Volksbücherei nie trwała jednak długo – w 1926 r. Rada Miasta przyjęła uchwałę o utworzeniu Biblioteki Miejskiej. Powodem likwidacji dotychczas działającej biblioteki publicznej była konieczność utworzenia w Olsztynie nowoczesnej placówki. Miała być to największa i najważniejsza biblioteka publiczna w Prusach Wschodnich.

O tym, jak ważne dla ówczesnych władz było utworzenie nowej ksiąźnicy świadczy decyzja o rozbudowie Starego Ratusza. Do budynku, w którym mieściła się wówczas szkoła handlowa, dobudowano nowe skrzydło (prace przeprowadzono w l. 1927–1928). Na parterze znajdowała się wypożyczalnia, magazyn książek oraz pomieszczenia biurowe, na I piętrze dwie czytelnie; czytelnia gazet (ponad 20 tytułów) oraz czytelnia czasopism wraz z biblioteką podręczną. W budynku mieściło się również centrum doradcze dla innych bibliotek publicznych działających w Prusach Wschodnich.

Oficjalne otwarcie Stadtbücherei Allenstein miało miejsce 1 grudnia 1928 r. Dyrektorem Biblioteki został doktor filozofii Wilhelm Schröder i pełnił tę funkcję do 1945 r.

REGIONALNA PROWENIENCJA

Olsztyn. Widok na Zeppelinstrasse.
Źródło: www.bildarchiv-ostpreussen.de

Olsztyn. Widok na Zeppelinstrasse.
Źródło: www.bildarchiv-ostpreussen.de

Olsztyn. Widok na ulicę 11 Listopada. Rok 1946. Zbiory APO

Einwohnerbuch von Allenstein 1938. Zbiory MWiM

Institucje związane z obrotem książki

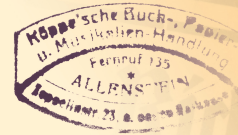
W księgozbiornym badaniach proveniencyjnymi zidentyfikowano znaki własnościowe pochodzące z dwóch przedwojennych księgarni olsztyńskich. Najliczniej reprezentowane są ślady związane z działalnością Paula Köppe, właściciela księgarni mieszczącej się w nieistniejącym dziś budynku przy Zeppelinstrasse 23 (obecnie ul. 11 Listopada). Znaki własnościowe w zachowanym zbiorze muzykaliów pozwalają nie tylko ustalić miejsce pierwotnego obrotu książek, lecz także dokumentują funkcjonowanie lokalnego rynku księgarskiego w okresie międzywojennym. Zeppelinstrasse była wówczas ważnym centrum życia książki. Działy tu zakłady introligatorskie, m.in. Gustawa Goertza (Zeppelinstrasse 18), W. E. Haricha (Zeppelinstrasse 16) oraz warsztat introligatorski Schesslera (Zeppelinstrasse 14). W 1938 roku w Olsztynie istniały także trzy sklepy muzyczne, a w całym mieście funkcjonowało siedmiu introligatorów, sześć drukarni (w tym drukarnia „Gazety Olsztyńskiej”) oraz trzy zakłady zajmujące się renowacją książek. Zachowane woluminy ze znakami własnościowymi księgarni oraz innych instytucji przypominają o bogatym i różnorodnym świecie książki w stolicy Warmii w latach międzywojennych.

Paul Köppe

*Köppe's Buch- und Musiksortiment
Papier- und Schreibwarenlager*

Köppe's Buch- und Musiksortiment Papier und Schreibwarenlager

Köppe'sche Buch-, Papier-, u. Musikalien-Handlung ALLENSTEIN
Zeppelinstrasse 23. [am] neuen Rathaus

Köppe'sche Buch-, Papier-, u.[nd] Musikalienhandlung
Allenstein Zeppelinstrasse 23

KÖPPE'SCHE BUCH-PAPIER-U.[ND] MUSIKALIENHANDL.[UNG]
ALLENSTEIN ZEPPELINSTR.[ASSE] 23 (AM NEUEN RATHAUSE)

Clara Czybbora

*C. Czyborra
Papier-, Buch- u. Musikalienhandlung
ALLENSTEIN
Liebstädterstrasse 49/50
neue Rathausbrücke*

C.[lara] Czyborra Papier-, Buch- u. Musikalienhandlung
ALLENSTEIN Liebstädterstrasse 49/50 [...]

Eduard Ahl

*Buchhandlung
Eduard Ahl G.m.b.H.
Rastenburg Ostpr.*

Buchhandlung Eduard Ahl G.m.b.H. Rastenburg Ostpr.[eussen]

REGIONALNA PROWENIENCJA

Arnold Klesse

Arnold Klesse pochodził z Lipska i przez wiele lat związany był z życiem muzycznym Olsztyna. W l. 1896–1925 pełnił funkcję dyrygenta chóru męskiego z „Allensteiner Liedertafel”, następnie w 1925 roku założył chór mieszany „Gesangverein”. Organizował duże koncerty oratoryjne. Klesse sprawował także funkcję dyrektora muzycznego Olsztyna (Musikdirektor Allenstein), a ponadto kierował Städtische Musikschule.

Tuż po zakończeniu II wojny światowej i powstaniu polskiej Szkoły Muzycznej w Olsztynie w 1945 r. Arnold Klesse przekazał jej pierwszemu dyrektorowi, Mirosławowi Dąbrowskiemu, swoją kolekcję nut. Wśród przekazanych materiałów znalazły się m.in. edycje dzieł Beethovena oraz Chopina w prestiżowym wydaniu oficyny C. F. Peters.

Arnold Klesse

Arnold Klesse

Arnold Klesse

*28
1.47
L. 21.*
Aufgeführt: d. 13. in 14. Juni 1921 (Montag, Dienstag)
im Theatersaal des Deutschen Hauses
Zum Segnungsfest der Allensteiner Liedertafel
Zur Erinnerung an den 20. Geburtstag
(20 Mann der Stadtkapelle)

Augeführt: d.[en], u.[nd] 14. Juni 1921 (Montag, Dienstag)
Im Theatersaal des Deutschen Hauses
Zum Segnungsfest der Allensteiner Liedertafel
(20 Mann der Stadtkapelle)

Wystawione [wykonane] 13 i 14 czerwca 1921 roku (poniedziałek, wtorek)
w sali teatralnej Domu Niemieckiego
z okazji święta [jubileuszu] założenia Allensteiner Liedertafel
[olsztyński męski chór amatorski] (20 członków orkiestry miejskiej)

Gerhard Grosan

Gerhard Grosan (1896–1947) ur. się w Galinach w powiecie bartoszyckim. Uczęszczał do gimnazjum w Królewcu, jednak wybuch I wojny światowej przerwał jego naukę – Grosan został wcielony do wojska. Po zakończeniu działań zbrojnych związał swoje życie zawodowe z muzyką i rozpoczął karierę jako muzyk.

W 1935 roku ponownie powołano go do wojska, gdzie awansował na oficera sztabowego. Podczas II wojny światowej dostał się do niewoli w Belgii. Tuż przed śmiercią otrzymał propozycję pracy jako nauczyciel muzyki w Lüneburgu.

Gerhard Grosan.

Gerhard Grosan

Pozostałe

STADT-BIBLIOTHEK KÖNIGSBERG PR.[ussien]

Städtische Leienspiel - Bucherei Elbing, Göringplatz 6

EVANGELISCHER KIRCHENCHOR ZU ALLENSTEIN

ZNAKI PROWENIENCYJNE

WŁAŚCICIELI KOLEKCJI MUZYCZNYCH SPOZA TERENU PRUS WSCHODNICH

Institucje związane z obrotem książką

RAABE & PLOTHOW Musikalien- Handlung Berlin, Potsdamer-Str.[asse] 7a.

F. GRĄBCZEWSKI
SKŁAD NUT
WARSZAWA
Krak. Przedm. № 1.

F. GRĄBCZEWSKI SKŁAD NUT WARSZAWA Krak.[owski] Przedm.[ieście] No.1

Musikalienhandlung
F. W. Gleis
Breslau, Altbüßerstr. 59 a.
Ecke Ohlauerstr.

Musikalienhandlung F.W. Gleis Breslau, Altbüßerstr.[asse] 59 a Ecke Ohlauerstr.[asse]

SKŁAD NUT
FELIKS GUMIŃSKI
Warszawa. N. Świat 70. Tel. 521-22

SKŁAD NUT FELIKS GUMIŃSKI Warszawa N.[owy] Świat 70. Tel 521-22

Musikalienhandlung
Stricker
Görlitz, Straßbura-Passage 15

Musikalienhandlung Stricker Görlitz, Straßburg-Passage 15

K. SZADKOWSKI
SKŁAD NUT
Warszawa
Marszałkowska 58

K. SZADKOWSKI SKŁAD NUT Warszawa Marszałkowska 58

Musikalien-Handlung.
Hans Loth
STRALIN, N. 58. Danzigerstr. 1

Musikalien-Handlung Hans Loth Berlin N. 58 ...

M. GOLDHAAR w Kielcach Księgarnia i skład nut.

M. OELSNER Antiquariat Buch-u.[nd] Musikalienhandlung. Spezialität: Musikantiquariat LEIPZIG. REICHSSTR.[asse] 16

KNIŻNY I MUZYKALNY MAGAZIN LIEONA IDZIKOWSKAWO W KIJEW

PARIS, 40, B' DU TEMPLE XI
Alphonse LE SIGNE
EDITEUR DE MUSIQUE
PHONOS - DISQUES

PARIS, 40, B' DU TEMPLE XI Alphonse LE SIGNE EDITEUR DE MUSIQUE PHONOS-DISQUES

NOTNY MAGAZIN E.OSTROWSKAWO ODIESSA [...]

ZNAKI PROWENIENCYJNE

WŁAŚCICIELI KOLEKCJI MUZYCZNYCH SPOZA TERENU PRUS WSCHODNICH

Właściciele prywatni

Hermann Bau, Danzig.

Hermann Bau, Danzig.

*Phil. Alb. Künkele
Cassel.*

Phil. Alb. Künkele Cassel.

RICHARD HOPPE, Breslau I

RICHARD HOPPE, Breslau I

Dr. E. Sieg KÖLN Metzgerstrasse 2

Franz Ellersiek DÜSSELDORF Karolingerstr.[asse] 72

*R. Hinrichs
Frankfurt a. M., Schillerstr. 20*

R. Hinrichs Frankfurt a.[m] M.[ein] Schillerstr. 20

Feliks Rybicki

Feliks Rybicki

*Allegro.
Leporello: Kei-ne Rulbei, Tag und N*

ZNAKI PROWENIENCYJNE

WŁAŚCICIELI KOLEKCJI MUZYCZNYCH SPOZA TERENU PRUS WSCHODNICH

Właściciele prywatni

Emma Gepner

Emma Gepner

Eigentum Otto Wjedemann,

Eigentum Otto Wjedemann

Clara Zellner.
Rogasen den 23 April 1877.

Clara Zellner [Rogasen] den 23 April 1877

Terletski.

Terletski.

Toni Rohde.
20. 4. 10.

Toni Rohde 20.4.10

Toni Rohde
10. Jan. 11.
BIBLIOTEKA
Państw. Środkiej Szkoły Muzycznej
w Olsztynie

Toni Rohde 10. Jani [lub Juni] 11

Emma Süfs.

Emma [Süfs]

Jan [..]

Jan [..]

Paul Kämpner.

Paul [Kämpner]

Das Zauberlöckchen. (von Herold)

Das Zauberlöckchen. (von Herold)

Wykaz skrótów:

APO – Archiwum Państwowe w Olsztynie
BUWM – Biblioteka Uniwersytecka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
IPWK – Instytut Północny im. W. Kętrzyńskiego
KPBC – Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa
MUFO – Muzeum Fotografii w Krakowie
MWiM – Muzeum Warmii i Mazur
PSM – Państwowa Szkoła Muzyczna im. F. Chopina w Olsztynie
WM – „Wiadomości Mazurskie”